॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ एवमेषांसत्यपिप्रत्येकंश्रैष्ठ्येस्वातंत्र्याभावादश्रैष्ठ्यमप्यस्तीत्याशयेनाह सर्वेश्रेष्ठानवाश्रेष्ठाइति ॥ २१ ॥ २२ ॥ वस्तुवृत्तंतुमनोमात्रत्वमेवप्राणाना मित्याह एकएवममैवात्मेति ॥ २३ ॥ आख्यायिकातात्पर्यंतुयथाएकएवप्राणोध्यात्ममुपाधिभेदात्पंचधाभूतोन्योन्यस्माद्यावर्त्ततेएवंपरमात्मापिऔपाधिकमनेकधाभावंप्राप्यमिथोहर्षविषादभोक्तृभोग्य

मयिप्रलीनेप्रलयंव्रजंतिसर्वेप्राणाःप्राणभृतांशरीरे॥ मयिप्रचीर्णेचपुनश्चरंतिश्रेष्ठोत्यहंपश्यतमांप्रलीनं॥ १४ ॥ ब्राह्मणउवाच प्रालीयततततोव्यानः पुनश्चप्रचचारह॥ प्राणापानावुदानश्चसमानश्चतमब्रुवन्॥ १५ ॥ नत्वंश्रेष्ठोसिनोव्यानसमानस्तुवशेतव॥ प्रचचारपुनर्व्यानःसमानःपुनरब्रवीत्॥ श्रेष्ठोह मस्मिसर्वेषांश्रूयतांयेनहेतुना॥ १६॥ मयिप्रलीनेप्रलयंव्रजंतिसर्वेप्राणाःप्राणभृतांशरीरे॥ मयिप्रचीर्णेचपुनश्चरंतिश्रेष्ठोत्यहंपश्यतमांप्रलीनं॥ १७॥समानः प्रचचाराथउदानस्तमुवाचह॥ श्रेष्ठोहमस्मिसर्वेषांश्रूयतांयेनहेतुना॥ १८॥ मयिप्रलीनेप्रलयंव्रजंतिसर्वेप्राणाःप्राणभृतांशरीरे॥ मयिप्रचीर्णेचपुनश्चरंति श्रेष्ठोत्यहंपश्यतमांप्रलीनं॥ १९ ॥ ततःप्रालीयतोदानःपुनश्चप्रचचारह॥ प्राणापानौसमानश्चव्यानश्चैवतमब्रुवन्॥ उदाननत्वंश्रेष्ठोसिव्यानएववशेतव॥ ॥ २० ॥ ब्राह्मणउवाच ततस्तानब्रवीद्ब्रह्मासमवेतान्प्रजापतिः॥ सर्वेश्रेष्ठानवाश्रेष्ठाःसर्वेचान्योन्यधर्मिणः॥ २१ ॥ सर्वेस्वविषयेश्रेष्ठाःसर्वेचान्योन्य धर्मिणः॥ इतितानब्रवीत्सर्वान्समवेतान्प्रजापतिः॥ २२॥ एकःस्थिरश्चास्थिरश्चविशेषात्पंचवायवः॥ एकएवममैवात्माबहुधाप्युपचीयते॥ २३॥ परस्परस्य सुहृदोभावयंतःपरस्परं॥ स्वस्तिव्रजतभद्रंवोधारयध्वंपरस्परं॥ २४॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्वमेधिकेपर्वणिअनुगीताप० ब्राह्मणगीतासुत्रयोविंशोऽध्यायः ॥ २३॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ब्राह्मणउवाच अत्राप्युदाहरंतीममितिहासंपुरातनं॥ नारदस्यचसंवादमृषेर्देवमतस्यच॥ १ ॥ देवमतउवाच जं तोःसंजायमानस्यकिंनुपूर्वंप्रवर्त्तते॥ प्राणोपानःसमानोवाव्यानोवोदानएवच॥ २ ॥ नारदउवाच येनायंस्रृज्यतेजंतुस्ततोन्यःपूर्वमेतितं॥ प्राणद्वंद्वं हिविज्ञेयंतिर्यगूर्ध्वमधश्चयत्॥ ३॥ देवमतउवाच केनायंस्रृज्यतेजंतुःकश्चान्यःपूर्वमेतितं॥ प्राणद्वंद्वंचमेब्रूहितिर्यगूर्ध्वमधश्चयत्॥ ४॥

भावंभजतइति तस्मादैकात्म्यबुद्ध्यासर्वैःसर्वत्रानुकंपाकार्येत्युपसंहरति धारयध्वंपरस्परमिति ॥ २४ ॥ इत्याश्वमेधिकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेत्रयोविंशोऽध्यायः ॥ २३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ उक्तमैकात्म्यमध्यारोपापवादाभ्यांप्रपंचयति अत्रेति ॥ १ ॥ जंतोःसमष्टिव्यष्टिशरीरिणः ॥ २ ॥ येननिमित्तेनकारणेन ततोनिमित्तादन्योपि तंतत्प्रति पूर्वंप्राक्निमित्तत्वेनएति किंतद्द्वयं प्राणद्वंद्वंचकि तिर्यङ्मनुष्यादिकूर्ध्वंदेवादिअधःपश्वादि एतेषांरूपंवयत्तद्विज्ञेयं यद्वातिर्यगित्यादिनाविभुत्वमेवोच्यते ॥ ३ ॥ ४ ॥

Digitized by Google